

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ПЕДАГОГІКА

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

напрямів: 6.010201 "Фізичне виховання";

6.010202 "Спорт";

6.010203 "Здоров'я людини"

6.020202 "Хореографія"

Львів - 2014 рік

УДК 371.132:796

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Львівським державним університетом фізичної культури

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології
Львівського державного університету Степанченко Наталія Іванівна

Обговорено та рекомендовано до видання Вченою радою Факультету підвищення кваліфікації, перепідготовки, післядипломної та заочної освіти з напрямку підготовки 6.010201 "Фізичне виховання"; 6.010202 "Спорт"; 6.010203 "Здоров'я людини"; 6.020202 "Хореографія".

"2" липня 2014 року, Протокол № 5.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

- завідувач відділу професійно-практичної підготовки Львівського НПЦ ПТО НАПН України, доктор педагогічних наук, ст. наук. співробітник А.В. Литвин
- завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання Львівського державного університету фізичної культури, кандидат пед. наук, професор Ю.В. Петришин

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “*Педагогіка*” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки *бакалавра* напрямів: «Фізичне виховання», «Спорт», «Здоров’я людини», «Хореографія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є виховна діяльність, яка здійснюється в учбово-виховних закладах.

Міждисциплінарні зв’язки: психологія, філософія, фізіологія, соціологія, етнопедagogіка.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Загальні основи педагогіки.
2. Теорія освіти і навчання (дидактика).
3. Теорія виховання та школознавство.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування педагогічної скерованості мислення студентів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Педагогіка” є:

- засвоїти найважливіші поняття, які розглядаються багатьма дисциплінами в тому числі і педагогікою: виховання, освіта, особистість, розвиток та інші;
- ознайомитись з найбільш значимими сучасними педагогічними ідеями та теоріями;
- навчитися теоретично обґрунтовано описувати і пояснювати реальні педагогічні ситуації виділяючи в них педагогічні завдання;
- оволодіти алгоритмом вирішення педагогічних задач;
- набути навичок самостійної роботи з педагогічною літературою;
- ознайомитися з найважливішими нормативними документами про школу та освіту;
- набути навичок професійної рефлексії (самооцінки).

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- загальні основи педагогічної теорії і практики;
- загальні закономірності розвитку особистості;
- теорію освіти і навчання;
- мету, сутність і закономірності процесу виховання;
- основи школоведення.

вміти : аналізувати педагогічні ситуації;

- застосовувати теорію навчання в практиці навчання учнів;
- аналізувати педагогічні ситуації та вибирати адекватні методи, прийоми та засоби навчання;
- проводити педагогічні спостереження.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS. За напрямом підготовки "Здоров'я людини" – 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Предмет педагогіки і методи науково-педагогічних досліджень.

Виникнення педагогіки як науки. Основні етапи розвитку. Предмет і об'єкт педагогіки. Закони і закономірності. Прогнозування у педагогіці. Педагогіка як наука і як мистецтво. Основні категорії педагогіки. Виховання як суспільне явище. Історичний характер виховання. Виховання як спеціально організований і систематично здійснюваний вплив (вихователя на вихованця та вихованця на вихователя). Виховання як взаємодія. Самовиховання та перевиховання. Характеристика основних категорій педагогіки: виховання, навчання, освіта, розвиток особистості. Нові підходи до поняття розвитку у сучасній вітчизняній та зарубіжній літературі.

Знання, уміння, навички, погляди, переконання, риси особистості як вихідні поняття для характеристики вихованості й освіченості людини.

Педагогічний навчально-виховний процес, по-перше, як результат синтезу раніше висвітлених категорій, по-друге, засіб освіти, виховання і розвитку особистості, її самовиховання і самоосвіти.

Структура та галузі педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Джерела педагогіки.

Науково-педагогічні дослідження, їх проведення і впровадження. Поняття про науково-педагогічне дослідження. Система науково-педагогічних досліджень. Методи науково-педагогічних досліджень (загальні підходи). Основні елементи педагогічного дослідження. Вибір і застосування методів у педагогіці. Метод педагогічних спостережень. Метод бесіди, інтерв'ю та анкетування. Метод рейтингу та самооцінки. Метод "педагогічного консилиуму". Метод діагностичних контрольних робіт. Метод педагогічного експерименту. Теоретичні основи педагогічного дослідження. Застосування математичної статистики в педагогічних дослідженнях.

Проблеми впровадження результатів науково-педагогічних досліджень у практику роботи шкіл. Узагальнення педагогічного досвіду і народної культури виховання.

Тема 2. Вікова періодизація. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.

Поняття про особистість. Теорія становлення особистості. Поняття розвитку якісних змін, яких зазнає істота, що розвивається.

Розвиток людини, зв'язок між процесом розвитку та його результатами з однієї сторони, і причинами, що впливають на них - з іншої (П.П. Блонський, Л.С. Виготський, Г.С. Костюк, С.Л. Рубінштейн, А.Р. Лурія, Л. Термен, Е. Геккель, Ф. Мюллер).

Аналіз факторів розвитку людини. Роль спадковості у людському розвитку (онтогенез та філогенез). Теорія конвергенції Вільяма Штерна та психологічна теорія Зигмунда Фрейда про розвиток людини. Педологія і генетика. Проблема успадкування спеціальних задатків, інтелектуальних і

моральних якостей. вплив середовища та виховання на розвиток особистості. Активна діяльність особистості як фактор її розвитку.

Вікові та індивідуальні особливості розвитку. Правильний аналіз психологічної та педагогічної вікових періодизацій. Акселерація та причини, що її обумовлюють. Закономірності фізичного та духовного розвитку.

Особливості виховання і навчання учнів різних вікових груп: молодший шкільний вік; середній шкільний вік; старший шкільний вік. Врахування індивідуальних особливостей в процесі навчання і виховання.

Тема 3. Історія українського шкільництва та педагогіки.

Виховання і навчання у первісних та родових племенах на території України. Культурні та освітній розквіт Київської Русі. Пам'ятки педагогічної думки Київської Русі. Освіта та розвиток педагогічної думки в XVI – XVIII ст.: діяльність братських шкіл; перші національні заклади вищого типу – Острозька академія та Києво-Могилянська академія; козацька педагогіка; видатні діячі української освіти (Петро Могила, Іван Федоров, Григорій Сковорода). Стан освіти в Україні у складі Російської імперії та на західноукраїнських землях: (Олександр Духнович, Юрій Федькович, Августин Волошин). Видатні українські педагоги XIX- початку XX ст.: К. Ушинський, Х. Алчевська, І. Франко, С. Русова, Г. Ващенко, І. Огієнко, А. Макаренко.

Тема 4. Основні проблеми розвитку європейського шкільництва та педагогічної думки.

Антична педагогіка: виховання і школа в античному світі; філософсько-педагогічна думка в античних суспільствах (Сократ, Платон, Арістотель, Цицерон, Квінтіліан). Особливості освітньо-виховної практики в епоху середньовіччя: типи виховних систем, виникнення університетів; Фома Аквінський та П'єр Абеляр. Епоха Відродження та зміни у поглядах на освіту (Рабле, Роттердамський, Томас Мор). Освітні ідеї реформагорського руху: Ян-Амос Коменський – засновник теоретичної педагогіки. Видатні діячі епохи

буржуазних революцій в Європі: (Д. Локк, Ж.-Ж. Руссо). Педагоги – класики кінця XVIII – XIX: (Й.Г. Песталоцці, Й.Ф. Герbart, Ф.-В.-А. Дістерверг, Ф. Фребель). Основні теорії європейської освіти нового часу.

Змістовий модуль 2. Дидактика (основи теорії освіти і навчання)

Тема 5. Сутність процесу навчання.

Характерні ознаки процесу навчання: двосторонній характер, сумісна діяльність вчителя та учня, керівництво зі сторони вчителя; спеціальна планомірна організація і управління; цілісність та єдність; відповідність закономірностям вікового розвитку учнів; управління розвитком і вихованням учнів.

Історичний аспект розвитку дидактики. основні категорії дидактики: викладання, уміння, навчання, освіта, знання, вміння, навички, мета, зміст, організація, форма, засіб, результат. Функції дидактики. Загальна та окрема дидактики. Особливості сучасної дидактики.

Тема 6. Зміст освіти як фундамент культури особистості.

Поняття про зміст освіти. Суть компонентів змісту освіти. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти: потреби, соціальні та наукові досягнення, можливості учнів, державна стратегія, гуманізація, інтеграція, тощо.

Теорії організації змісту освіти: теорія матеріальної освіти, дидактичного утилітаризму, структуралізму, тощо. Наукові вимоги до змісту навчання. Форми представлення змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі: навчальний план, навчальна програма. Вимоги до навчальної літератури.

Тема 7. Закономірності і принципи навчання.

Історія проблеми. Класифікація закономірностей навчання: конкретні, дидактичні (змістовно-процесуальні) закономірності, гносеологічні

закономірності, психологічні, управлінські, соціологічні, організаційні закономірності.

Тема 8. Принципи, методи, засоби навчання.

Поняття про принципи і правила, співвідношення принципів та правил. Система дидактичних принципів. Принцип свідомості і активності; принцип наочності навчання; принцип систематичності і послідовності; принцип міцності; принцип доступності; принцип науковості; принцип зв'язку теорії з практикою.

Методи навчання: поняття про методи навчання, класифікація методів навчання. Характеристика методів організації навчально-пізнавальної діяльності. Група методів за логікою передачі і сприймання навчальної інформації. Класифікація методів за рівнем самостійної пізнавальної діяльності. Група методів за ступенем керівництва навчальною роботою. Методи стимулювання і мотивації учня. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Бінарні методи навчання. Вибір методів навчання.

Засоби навчання. Класифікація засобів.

Тема 9. Форми організації навчання.

Поняття про форми навчання. Історичний аспект розвитку форм організації навчання. Урок - основна форма роботи: Загальні вимоги до уроку, дидактичні (освітні) вимоги, розвиваючі вимоги. Типи і структура уроків. Підготовка уроку. Допоміжні форми навчання. Нестандартні уроки.

Тема 10. Педагогічний контроль та інновації в педагогіці.

Педагогічний контроль і облік результатів діяльності учня. Структура педагогічного контролю: облік, перевірка, оцінка; функції педагогічного контролю: коригуючи, діагностична, виховна та навчальна; вимоги: результативність, систематичність, всебічність, об'єктивність, поєднання з самооцінкою, гласність. Методи перевірки (усний письмовий, графічний,

практичний, програмований) та види контролю: поточний, тематичний, підсумковий і заключний. Гуманізм та інновації в педагогіці. Види і структура інноваційних процесів. Індивідуальний підхід: особливості фізичного, розумового і морального розвитку; вікові особливості; особливості пізнавальних процесів; мотиви учбово-пізнавальної діяльності; рівень навчальних знань, вмінь і навичок, структура учбових і поза навчальних інтересів. Диференційований підхід в навчанні: зовнішня та внутрішня диференціації. Індивідуально-диференційований підхід: вибір методів, форм, засобів і прийомів навчання з урахуванням індивідуальних і групових особливостей учнів.

Змістовний модуль III. Теорія виховання

Тема 11. Сутність і зміст процесу виховання, принципи виховання.

Процес виховання як система. Компоненти процесу виховання: цільовий, стимуляційно-мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольно-регульований, оцінково-результативний. Виховна ситуація як невід’ємна ланка виховного процесу. Етапи процесу виховання.

Особливості виховного процесу. Принципи виховання: громадська спрямованість виховання; опора на позитивне; гуманізація виховання; особистісний підхід; єдність виховних впливів; національний характер виховання та їх характеристика. Суть змісту виховання у сучасній школі. Система актуальних виховних завдань. Виховання - діяльність, що спрямована на перетворення власної особистості.

Тема 12. Загальні засоби, методи і прийоми виховання.

Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика методів формування свідомості особистості. Методи організації діяльності. Характеристика методів стимулювання. Вибір методів виховання: загальні причини, що визначають вибір методів виховання. Засоби виховання. Прийом виховання як складова та дійова частина методу.

Тема 13. Напрями виховання.

Моральне виховання. Завдання і зміст морального виховання. Зміст морального виховання на різних вікових ступенях розвитку учнів. Шляхи морального виховання. Особливості застосування методів морального виховання у зв'язку з віковим розвитком учнів: відповідність методів виховного впливу віку дітей. Особливості роботи з важковиховуваними дітьми. Теорії морального виховання.

Розумове виховання. Поняття "розумового розвитку" та "розумового виховання". Завдання і зміст розумового виховання. Основні засоби розумового виховання. Характеристика видів мислення. Рекомендації по розвитку видів мислення. Розумове виховання та формування світогляду.

Естетичне виховання. Методологічні основи естетичного виховання. Роль естетичного виховання у всебічному розвитку особистості. Зміст і завдання естетичного виховання. Принципи та система естетичного виховання школярів. Шляхи та засоби естетичного виховання. Роль природи в естетичному вихованні. Естетичне виховання засобами мистецтва. Естетика шкільного побуту.

Трудове і фізичне виховання. Завдання трудового виховання. Виховання працьовитості. Навчальна праця. Трудове навчання, продуктивна праця учнів. Побутова праця. Трудове виховання в процесі позакласної і позашкільної роботи. Методи трудового навчання і виховання. Особистий приклад вихователя. Вправлення, виховання колективних трудових завдань, змагання. Режим праці і відпочинку. Професійна орієнтація учнів.

Фізичне виховання в загальній системі виховання. Завдання фізичного виховання школярів. Зміст і засоби фізичного виховання. Уроки фізичної культури. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня.

Позакласна спортивно-масова робота в школі. Використання природних факторів для загартування організму. Фізичне виховання в сім'ї.

Тема 14. Особистість, група, колектив.

Типи груп: формальні, референтні, дифузні. параметри групи. Етапи еволюції колективу. Структура самоуправління.

Форми виховання. Угрупування як форма виховання. Характеристика учнівських угруповань. Дитячі угруповання. Угрупування та особистість. Педагогічне управління угрупованням. Виховання особистості з відхиленням від норми поведінки (репресивна педагогіка А. Макаренка). Спортивний колектив, його особливості.

Тема 15. Теорія і практика виховних систем школи (ВСШ).

Структура ВСШ: основна педагогічна ідея; цілі і завдання; діяльність; педагогічне спілкування; система самоуправління; система взаємодії з оточуючим середовищем. Функції ВСШ: інтегральна, регулююча, розвиваюча, захисна, компенсаторна, корегувальна. Етапи становлення ВСШ. Типи ВСШ: авторитарна та гуманістична виховні системи. Критерії ефективності ВСШ.

Тема 16. Педагогічні проблеми взаємодії шкільного і сімейного виховання.

Функції сім'ї. Напрями взаємодії школи і сім'ї. приблизна програма вивчення умов сімейного виховання. Форми взаємодії сім'ї і школи: батьківські лекторії, психологічні тренінги для батьків і дітей; тематичні семінари для батьків, відвідування сімей; батьківські збори, виклики до школи; озброєння сім'ї технологією та методикою виховання; участь батьків в роботі ради школи. Методи вивчення сім'ї: бесіда, спостереження, анкетування, моделювання, тестування.

Тема 17. Принципи і структура управління освітою.

Управління шкільною освітою в Україні. Структура органів управління освітою та їх діяльність. Керівництво навчально-виховною роботою школи. Організація навчального року. Розклад уроків. Шкільний режим. Керівники

школи, вчителі, вихователі. Класні керівники, Педагогічний колектив. Методична робота в школі. Планування та облік роботи школи.

3. Рекомендована література Базова

1. Болотін Ю. П. Лекції з історії педагогіки України / Ю. П. Болотін, М. М. Окса. – Мелітополь, 1996. – 254 с.
2. Бондар В. І. Дидактика : підручник для студ. пед. вузів / В. І. Бондар. – К. : Либідь, 2005. – 263 с.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко– К. : Либідь, 1997. – 374 с.
4. Державна національна програма «Освіта: Україна ХХІ століття» // Освіта. – 1995. – 15 серп. – № 44/46.
5. Живодьор В. Ф. З історії національного шкільництва : навч.-метод. посіб. / В. Ф. Живодьор, А. А. Сбруєва, М. Ю. Рисіна– К. : ІЗМН, 1998. – 144 с.
6. Закон України «Про освіту» // Голос України. – 1991. – 26 черв.
7. Історія педагогіки : навч. посіб. / за ред. О. А. Дубасенюк, М. В. Левківського. – Житомир : ЖДПУ, 1999. – 336 с.
8. Кравець В. Історія класичної та зарубіжної педагогіки та шкільництва : навч. посіб. для студ. пед. навч. закл. / В. Кравець. – Т., 1996. – 436 с.
9. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальноосвітньої середньої освіти / за заг. ред. В. О. Огнев'юка. – К.; Ірпінь : Перун, 2004. – 176 с.
10. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 418 с.
11. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. / В. І. Лозова, Г. В. Троцько– Х. : ОВС, 2002. – 400 с.
12. Любар О. О. Історія української педагогіки / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко; за ред. М. Г. Стельмаховича. – К. : ІЗМН, 1998. – 356 с.

- 13.Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. – 4-е вид., доп. – К. : КДНК, 2003. – 615 с.
- 14.Нариси історії українського шкільництва 1905–1933 : навч. посіб. / О. В. Сухомлинська [та ін.]. – К. : Заповіт, 1996. – 304 с.
- 15.Національна доктрина розвитку освіти України // Освіта. – 2001. – 11/18 лип.
- 16.Сучасні педагогічні технології : навч. посіб. / А. С. Нісімчук [та ін.]. – К. : Просвіта, 2000. – 365 с.
- 17.Педагогіка : навч. посіб. / В. М. Галузяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – Вінниця : Вінолбдрукерня, 2000. – 200 с.
- 18.Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. - К. : Вища школа, 1997. - 349 с.
- 19.Подласый И. М. Педагогика / И. М. Подласый - М. : Просвещение, 1996. - 478 с.
- 20.Практикум з педагогіки : навч. посіб. – Вид. 3-тє, перероб. і допов. / за заг. ред. О. А. Дубасенюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 464 с.
- 21.Практична педагогіка виховання : посіб. з теорії та методики виховання / за ред. М. Ю. Красовицького – К. : Івано-Франківськ, 2000. – 218 с.
- 22.Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X–початок XX ст.) : нариси / за ред. М. Д. Ярмаченка. – К. : Радянська школа, 1991. – 381 с.
- 23.Руденко Ю. Д. Основи сучасного українського виховання / Ю. Д. Руденко. – К. : Вид-во ім. О. Теліги, 2003. – 328 с.
- 24.Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособие / Г. К. Селевко. – М. : Народное образование, 1998. – 256 с.
- 25.Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка : навч.-метод. посіб. / М. Г. Стельмахович. – К. : ІЗМН. 1997. – 232 с.
- 26.Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вузів / М. М. Фіцула. – 2-е вид., випр. і доп. – К. : Академія, 2005. – 560 с.
- 27.Хрестоматия по истории зарубежной педагогики : учеб. пособие для студ. пед. ин-тов / сост. и авт. вводных статей А. И. Пискунов. – 2-е изд., перераб. – М. : Просвещение, 1981. – 528 с.

28. Ягупов В. В. Педагогіка: навчально-виховний процес : навч. посіб. / В. В. Ягупов – К. : Либідь, 2003. – 560 с.

Допоміжна

1. Аносов І. П. Педагогічна антропологія / І. П. Аносов. – К. : Твімінтер, 2005. – 261 с.
2. Бойко А. М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації / А. М. Бойко. – К. : ІЗМН, 1996. – 230 с.
3. Ващенко Г. Праці з педагогіки та педагогіки / Г. Ващенко. – К. : Школяр. Т.4, 2000. – 416 с.
4. Використання західного досвіду у шкільній освіті України / упоряд. Н. Б. Вяткіна – К. : Абрис, 2002. – 184 с.
5. Вишневський О. І. Теоретичні основи педагогіки : курс лекцій / О. І. Вишневський, О. М. Кобрій, М. М. Чепіль; за ред. О. Вишневського. – Дрогобич : Відродження, 2001. – 268 с.
6. Вознюк Н. М. Етико-педагогічні основи формування особистості : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. М. Вознюк. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 196 с.
7. Галузинський В. М. Педагогіка: теорія та історія : навч. посіб. / В. М. Галузинський, М. Б. Євтух. – К. : Вища школа, 1995. – 230 с.
8. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : метод. поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. – К. ; Вінниця : Вінниця, 2008. – 278 с.
9. Громадянська освіта : книга для вчителя / Р. А. Арцишевський, Т. В. Бакка, І. М. Гейко [та ін.]. – Л. : ТЕКА, 2002. – 158 с.
10. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. для студ. вузів / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
11. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : наук.-метод. посіб. / І. А. Зязюн. – К. : МАУП, 2000. – 312 с.
12. Класний керівник у сучасній школі : метод. посіб. – К. : Віпол, 1996. – 151 с.
13. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні: педагогічні концепції. – К. : Школяр, 1997.

- 14.Кравець В. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття / В. Кравець. – Т., 1996. – 290 с.
- 15.Макаренко А. С. Педагогические сочинения : в 8 т. / А. С. Макаренко. – М. : Педагогика, 1983. – 362 с.
- 16.Куписевич Ч. Основы общей дидактики / Ч. Куписевич. – М. : Высшая школа 1986. – 366 с.
- 17.Мартинюк І. Національне виховання. Теорія та методологія : метод. посіб. / І. Мартинюк. – К. : ІСДО, 1995. – 160 с.
- 18.Островерхова Н. Аналіз уроку: концепції, методики, технології / Н. Островерхова. – К. : ІНККОС, 2003. – 352 с.
- 19.Педагогіка / за ред. М. Д. Ярмаченка. – К. : Рад. школа, 1991. – 287 с.
- 20.Підласий І. П. Практична педагогіка, або Три технології : інтеракт. підр. для педагогів ринкової системи освіти / І. П. Підласий. – К. : Слово, 2004. – 616 с.
- 21.Растригіна А. М. Педагогіка свободи: методологічні та соціально-педагогічні основи / А. М. Растригіна. – Кіровоград : Імекс ЛТД, 2002. – 260 с.
- 22.Рудницька О. П. Основи педагогічних досліджень / О. П. Рудницька, А. Г. Болгарський, Т. Ю. Свистельнікова– К. : Експрес-об'ява, 1998. – 143 с.
- 23.Русова С. Вибрані педагогічні твори / Софія Русова. – К. : Освіта, 1996. – 256 с.
- 24.Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології: навчально-виховний процес : метод. посіб. для керівників шкіл / Г. І. Сорока. – Х. : Веста, Ранок, 2002. – 128 с.
- 25.Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка / М. Г. Стельмахович. – К. : ІЗМН, 1997. – 245 с.
- 26.Ступарик Б. М. Національна школа: витоки, становлення : навч.-метод. посіб. / Б. М. Ступарик. – К. : ІЗМН, 1998. – 336 с.
- 27.Сухомлинский В. А. Избранные произведения : в 5 т. / В. А. Сухомлинский. – К. : Рад. школа, 1979. 325 с.

28. Трухін І. О. Основи шкільного виховання : навч. посіб. / І. О. Трухін, О. Т. Шпак. – К. : Центр навчальної літ-ри, 2004. – 368 с.
29. Харламов И. Ф. Педагогика / И. Ф. Харламов– М. : Просвещение, 1996. – 576 с.
30. Школа класного керівника / упоряд. М. Голубенко. – К. : Шкіл. Світ ; Вид. Л. Галіцина, 2005. – 128 с.

14. Електронні ресурси

1. Всероссийский интернет-педсовет [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pedsovet.org>.
2. Дидактор – сайт педагога-практика [Электронный ресурс]. – Режим доступа: didaktor.ru/
3. Журнал «Сучасна Освіта» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://s-osvita.com.ua/>
4. Издательский дом «Первое сентября» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: 1september.ru/
5. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>
6. Національна академія педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: naps.gov.ua/
7. Образовательный портал «Учеба» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ucheba.com>
8. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/>
9. Освітній проект ІНТЕРШКОЛА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://is4all.in.ua/>
10. Остров Знаний [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ostriv.in.ua/>
11. Партнерство в навчанні: освітня мережа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.partnersinlearningnetwork.com/>

12. Педагогическая библиотека [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.pedlib.ru>.
13. Педагогическая наука и образование в России и за рубежом: региональные, глобальные и информационные аспекты [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.rspu.edu.ru>.
14. Педагогіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pedagogika.at.ua>.
15. Педагогічні персоналії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pedagogika.at.ua/publ/pedagogichni_personaliji/6.
16. Планета учителів [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://planets.ucoz.ua>.
17. Програма Intel «Навчання для майбутнього» [Електронний ресурс] // Intel. Навчання для майбутнього в Україні. – Режим доступу: <http://www.iteach.com.ua/>
18. Уроки. нет : все для учителя [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.uroki.net/>
19. Физкультура на 5 : сайт учителей физкультуры [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://fizkultura-na5.ru/>
20. Almamater: Все для преподавателей! [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://almamater.com.ua/>
21. European Training Village : Policy Report [Electronic resource]. – Access mode : <http://www2.trainingvillage.gr/etv/policyreport/policyreport.asp>.
22. Europeana [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.europeana.eu/portal/>.
23. Eurydice — Network on Educational System and Policies in the Europe / EACEA [Electronic resource]. – Access mode : http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php.
24. Inter-педагогіка [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://www.inter-pedagogika.ru/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форми контролю: залік, екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Тестові завдання для визначення рівня знань студентів у балах по кожному змістовному модулю.

Педагогічні ситуації та задачі.

**Підписано до друку 03.07.2014. Формат 70 X 1/16
Гарн. Times New Roman. Папір офсетний № 1. Ум. друк. арк. 1,05.
Наклад 100 прим. Зам. № 03/07.**

**Друк ФОП Корпан Б.І.
Львівська обл., Пустомитівський р-н., с Давидів, вул. Чорновола 18
Ел. пошта: bkorpan@ukr.net, Тел. 067-67-44-446
Код ДРФО 1948318017, Свідоцтво про державну реєстрацію
В02 № 635667 від 13.09.2007**